www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: **ادبیات فارسی تخصصی**	رشته : **ادبیات و علوم انسانی- علوم و معارف اسلامی**	ساعت شروع : **۹ صبح**	مدت امتحان : **۹۰ دقیقه**
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : **۱۳۸۸ / ۶ / ۱۶**	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره‌ی تابستانی(شهریور ماه) سال ۱۳۸۸		**اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی** http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
۱	**الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره)**	
	معنی و مفهوم ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.	
	۱-بالای پله رفتن اشکالی دارد.	۰/۲۵
	۲- متعلّقان را به منزل خود منتقل کرد.	۰/۲۵
	۳- به بوی آنکه درمانش تو باشی.	۰/۲۵
	٤- بر آن ترتیب پرسیدن گرفت.	۰/۲۵
	٥- تو با من به بیداد کوشی همی / دو چشم خرد را بپوشی همی	۰/۵
	٦- همه از ذات خود پیوسته آگاه / از آنجا راه برده تا بـه درگـاه	۰/۵
	۷- نرگس گِرد بر گِرد حوض رُسته .	۰/۵
	۸- چون دمنه بدید که شیر در تقریبِ گاو چه ترحیب می نماید ، خواب و قرار از وی بشد.	۰/۷۵
	۹- خورشید ز ابر تیره دهد روی گاه گاه / چونان حصاری ای که گذر دارد از رَقیب	۰/۷۵
	۱۰- در فصلِ بهار که صولتِ بَرد آرمیده بود و اوانِ دولت وَرد رسیده.	۱
	۱۱- روی ها چون زین بیابان در کنند / جمله سر از یک گریبان بر کنند	۱
۲	**ب) معنی لغت (۲ نمره)**	۲
	معنی لغات مشخص شده را بنویسید.	
	۱- به رخ چون بهشت و به بالا چو ساج / ۲- نمرود مر ندیمان را گفت که حال ابراهیم به چه رسید ؟	
	۳- اهل طرب در کَرَجی ها نشسته اند / ٤- جامه پشمین از برای کَد کنند.	
	٥- به نام نقش بند صفحه‌ی خاک / ٦- زلیخا خواست که ملامت را بر ایشان غَرامت کند.	
	۷- رسوم و عادات را در دل آن ها مُرتسَم داشت / ۸- سزد گر ببرّی زبانِ جَری را	
۳	**پ) خودآزمایی (۳ نمره)**	
	۱- چرا امام (ره) در انتقاد از سخنان مدّرس می گوید : « همه جا خواهند گفت که آقای مدّرس مرد خوب و شوخ طبعی است که سخنان نمکین بسیار می گوید » ؟	۰/۵
	۲- با توجه به ابیات زیر ، به سؤالات پاسخ دهید.	
	شورِ سحرِ حشر ، اگـر بـاورتـان نیست / گل مُصحف صد برگ به سوگند گشوده است	
	بر سجده‌ی احساس بنفشه است ، نشانی / سجّاده‌ی سبزی که بـه الـونـد گشوده است	
	الف) بیت اول به چه واقعه ای اشاره دارد؟	۰/۲۵
	ب) در بیت دوم ، **بنفشه** نماد چیست ؟	۰/۲۵
	۳- در عبارت شعری « پیمان برادری است / با جبل نور / چون آیه های جهاد / محکم » در کلمه‌ی « **محکم** » چه ایهامی دیده می شود ؟	۰/۵
	٤- در بیت « خدایت ثنا گفت و تبجیل کرد / زمین بوس قدر تو جبریل کرد » :	
	الف) مرجع ضمیر « تو » کیست ؟	۰/۲۵
	ب) امروزه فارسی زبانان به جای « تبجیل » از چه واژه ای استفاده می کنند ؟	۰/۲۵
	«ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم»	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: **ادبیات فارسی تخصصی**	رشته : **ادبیات و علوم انسانی- علوم و معارف اسلامی**	ساعت شروع : **۹ صبح**	مدت امتحان : **۹۰** دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : **۱۳۸۸ / ٦ / ١٦**	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسرکشور در دوره‌ی تابستانی(شهریور ماه) سال ۱۳۸۸		**اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی** http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
	٥- تغییر دادن جای تکیه‌ی کلمه‌ی « **سرکشی** » در بیت زیر ، باعث چه تغییرات معنایی می شود ؟	۰/۵
	قُمریِ ریخته بالم ، به پناه که روَم ؟ تا به کی سرکشی ، ای سرو خرامان از من ؟	۰/۵
	٦- نقش زال در داستان « رستم و اسفندیار » چیست ؟	
٤	**ت) درک مطلب** (٤نمره)	
	۱- با توجه به ابیات زیر ، به سؤالات پاسخ دهید.	
	چون بدین رنگ و بدین حالش بدید خواجه برجست و گریبان را درید	
	طوطی من مرغ زیرکسار من ترجمان فکرت و اسرار من	
	الف) منظور از « گریبان را درید » چیست ؟	۰/۲۵
	ب) از نظر بازرگان ، طوطی چه کاری برای او انجام می داد؟	۰/۲۵
	۲- در بیت : « وقتی چنین نشاط کسی را مسلّم است کاسباب عیش دارد اندر زمان برف » ، شاعر چه زمانی از باریدن برف خوشحال می شود ؟	۰/۵
	۳- با توجّه به عبارت « اَمارات آن بر خود ظاهر نگردانید و هیچ اضطراب ننمود. » بزّاز در برابر حادثه‌ی پیش آمده چه عکس العملی نشان داد ؟	۰/۵
	٤- متن زیر را خوانده و به سؤالات پاسخ دهید :	
	« خلیفه را چند گونه صورت کردند تا نیک اَزار گرفت و از جای بشد و حسنک را قرمطی خواند. امیر ماضی چنان که لجوجی و ضُجرَت وی بود ، گفت : من از بهر قدر عبّاسیان انگشت در کرده ام در همه‌ی جهان و قرمطی می جویم و اگر آن چه یافته آید و درست گردد ، بردار می کشند. »	
	الف) مفهوم « چند گونه صورت کردند » چیست ؟	۰/۲۵
	ب) « از جای شدن » کنایه از چیست ؟	۰/۲۵
	پ) « امیر ماضی » چه کسی است ؟	۰/۲۵
	ت) « درست گردد » به چه معناست ؟	۰/۲۵
	٥-در بیت « جهان را سربه سر آیینه می داَن به هر یک ذرّه ای صد مهر تابان » چرا شاعر جهان را سراسر آیینه می داند ؟	۰/۵
	٦- ناصر خسرو در بیت : « نگر ، نشمری ، ای برادر ، گزافه به دانش دبیریَ و نه شاعری را » چه چیزهایی را دانش واقعی نمی شمارد ؟	۰/۵
	۷- شاعر در بیت زیر ، به چه اتفاقی تأکید می کند ؟	
	« بادی که در زمانه بسی شمع ها بکُشت هم بر چراغدانِ شما نیز بگذرد »	۰/۵
	«ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی سوم»	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته : ادبیات و علوم انسانی- علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع : ۹ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : ۱۶ / ۶ / ۱۳۸۸	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در **دوره‌ی نابستانی(شهریور ماه)** سال ۱۳۸۸		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
۵	**ت) تاریخ ادبیات و دانش های ادبی (۳ نمره)**	
	۱- نام پدید آورندگان آثار زیر را بنویسید.	۰/۵
	الف) عناصر داستان ب) ابر و کوچه	
	۲- عبدالله بن مقفّع ، کتاب کلیله و دمنه را از ..... به عربی ترجمه کرد و در نیمه‌ی قرن ششم هجری ..... این کتاب را از عربی به فارسی برگرداند.	۰/۵
	۳-در بیت : « حریر باورم از شعله‌ی ندامت سوخت که بر کویر عطشناک نیستم چون ابر » عبارات مشخّص شده ، بیانگر کدام آرایه های ادبی هستند ؟	۰/۵
	۴- نوع نثر کتاب های زیر را بنویسید :	۰/۵
	الف) تاریخ جهانگشا ب) ترجمه‌ی تاریخ طبری	۰/۵
	۵- لازمه و ابزار اصلی کار طنزپرداز چه چیزهایی است ؟	۰/۵
	۶- در بیت : « بـه سـان پلنگی کـه بر پشت گور نشیند برانگیزد از گور شور » بین کدام کلمات جناس ناقص وجود دارد ؟	۰/۵
۶	**ج) حفظ شعر (۲ نمره)**	
	۱- ای گل خوش نسیم من ..... خویش را مسوز کز سر صدق می کند شب همه شب ..... تو	۰/۵
	۲- یـکـی بـرزیگـری نـالان در ایـن دشـت	۰/۵
	۳- کـوتـاه نظر غافل از آن ..... بلند است کاین ..... به اندازه‌ی هر کس نبریدند	۰/۵
	۴- ..... هـم آب بـر آتش زنـم ، هـم بادهاشان بشکنم	۰/۵
	«موفق باشید»	
۲۰	جمع نمره	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: **ادبیات فارسی تخصصی**	رشته : **ادبیات و علوم انسانی – علوم و معارف اسلامی**
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : **۱۳۸۸ / ۶ / ۱۶**
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در **دوره ی تابستانی (شهریور ماه)** سال ۱۳۸۸	**اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی** http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	**الف) معنی و مفهوم شعر و نثر** «در تصحیح این قسمت، نظر همکاران گرامی صائب است» ۱- بالای پله رفتن مشکل است . (۰/۲۵) ۲- وابستگان (۰/۲۵) را به منزل خود منتقل کرد . ۳- به آرزوی (۰/۲۵) آنکه تو درمانش کنی . ٤-به آن ترتیب شروع به پرسیدن کرد . (۰/۲۵) ۵- تو به من ستم می کنی (۰/۲۵) و عاقلانه رفتار نمی کنی .(۰/۲۵) ٦- همه ی پدیده ها نسبت به ذات خود آگاه هستند (۰/۲۵) و به سوی حق در حرکت اند .(۰/۲۵) ۷- نرگس اطراف (۰/۲۵) حوض روییده است .(۰/۲۵) ۸- وقتی دمنه دید که شیر در نزدیک کردن (۰/۲۵) گاو به خود چقدر به او خوشامد می گوید (۰/۲۵) آرامش خود را از دست داد .(۰/۲۵) ۹- خورشید از پشت ابر تیره گاه گاه چهره نشان می دهد (۰/۲۵)مثل زندانی (۰/۲۵) که از مقابل نگهبان عبور می کند .(۰/۲۵) ۱۰- در فصل بهار که شدّت (۰/۲۵) سرما (۰/۲۵) آرام شده بود و هنگام (۰/۲۵) دولت گل سرخ (۰/۲۵) رسیده بود . ۱۱- وقتی همه از بیابان توحید عبور کنند (۰/۵) همه ی آنها به و حدت و یگانگی می رسند . (۰/۵)	٦
۲	**ب) معنی لغت** (هر مورد ۰/۲۵) ۱- درختی راست قامت که در هند می روید. ۲- همدمان ، همنشینان شخص بزرگ ۳- نوعی قایق ٤- گدایی ۵- نگارگر ، صورتگر ٦- تلافی ، عوض ۷- نقاشی شده ، منقّش ۸- گستاخ ، بی باک	۲
۳	**پ) خودآزمایی** ۱- زیرا مدرّس از ظاهر و شکل رضاخان انتقاد می کرد نه از استبداد او . (۰/۵) (یا هر پاسخی نظیر این مورد) ۲- الف) معاد یا قیامت (۰/۲۵) ب) عابد (۰/۲۵) ۳- ۱- اشاره به استواری حضرت ابوالفضل(ع) دارد (۰/۲۵) ۲- اشاره به آیات محکم در مقابل آیات متشابه (آیاتی که نیاز به تفسیر ندارند .) (۰/۲۵) (یاهر پاسخی نظیر این موارد) ٤- الف) پیامبر اکرم (ص) (۰/۲۵) ب) بزرگداشت (۰/۲۵) ۵- ۱- طغیان یا سرپیچی کردن (۰/۲۵) ۲- دوری گزیدن (۰/۲۵) ٦- برای رهایی رستم از مشکل پیش آمده چاره اندیشی و حیله گری کرد (۰/۵) (یا ابتدا به دنبال صلح بین دو جنگجو بود اما سپس نقش واسطه ای برای پیروزی رستم را داشت .)	۳
	«ادامه در صفحه‌ی دوم»	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته : ادبیات و علوم انسانی – علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : ۱۶ / ۶ / ۱۳۸۸
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره ی تابستانی (شهریور ماه) سال ۱۳۸۸	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۴	**ت) درک مطلب** ۱- الف) نارحتی بسیار داشت . (۰/۲۵) ب) اندیشه ها و اسرار درونی او را بیان می کرد . (۰/۲۵) (یا هر پاسخی نظیر این مورد) ۲- وقتی که وسایل عیش و راحتی را در هنگام بارش برف داشته باشد .(۰/۵) ۳- خونسرد بود (اضطراب نشان نداد) (۰/۵) ۴- الف) گزارش های گوناگونی به او دادند . (۰/۲۵) ب) عصبانی شدن (۰/۲۵) پ) سلطان محمود (۰/۲۵) ت) ثابت شود (۰/۲۵) ۵- چون جهان مثل آیینه ای است که جلوه های حق را نشان می دهد . (۰/۵) (یا هر پاسخی نظیر این مورد) ۶- دبیری (نویسندگی) (۰/۲۵) و شاعری (۰/۲۵) ۷- فراگیر بودن مرگ (۰/۵)	۴
۵	**ت) تاریخ ادبیات و دانش های ادبی** ۱- الف) جمال میر صادقی (۰/۲۵) ب) فریدون مشیری (۰/۲۵) ۲- پهلوی (یا فارسی پهلوی) (۰/۲۵) ابوالمعالی نصرالله منشی (۰/۲۵) ۳- حریر باور : تشبیه اضافی (۰/۲۵) کویر عطشناک : تشخیص یا جان بخشی (۰/۲۵) ۴- الف) نثر مصنوع یا متکلّف (۰/۲۵) ب) نثر ساده (مرسل ، خراسانی ، بلعمی ، دوره ی اول) (۰/۲۵) ۵- لازمه ی کار او بزرگ نمایی (۰/۲۵) و ابزار اصلی زبان هنرمندانه (۰/۲۵) ۶- گور (۰/۲۵) شور (۰/۲۵)	۳
۶	**ج) حفظ شعر** ۱- بلبل (۰/۲۵) دعای (۰/۲۵) ۲- به چشم خون فشان (۰/۲۵) آلاله می کشت (۰/۲۵) ۳- سرو (۰/۲۵) جامه (۰/۲۵) ۴- هفت اختر بی آب را (۰/۲۵) کاین خاکیان را می خورند (۰/۲۵)	۲
	«خسته نباشید» جمع نمره	۲۰

www.alm.loxblog.com